

Svensk finanspolitik – Kommentarer till finanspolitiska rådets rapport 2010

Cecilia Hermansson

Sammanfattande kommentarer om rapporten

- Mycket pedagogisk, nyanserad och bred genomgång av finanspolitik, arbetsmarknad, utbildning och socialförsäkringar
- Bör vara obligatorisk läsning för alla ekonomistuderande!
- Rapporten mer kritisk till regeringens tillvägagångssätt än inriktningen på politiken – men undantag finns
- Ger stöd åt synsättet att efterfrågefokus bör öka i lågkonjunktur och utbudsfokus i högkonjunktur
- Saknar mer resonemang kring finanspolitikens roll: Kort och lång sikt, fördelnings- och tillväxtpolitik, "fine-tuning" och strategi – särskilt viktigt att fundera över under ett valår!

Finanspolitikens inriktning utifrån konjunkturen

- Dåtid: Råd om mer och tidigare stimulanser hade kunnat hörsammas av regeringen – fokus bör varit mer på "3T" (targeted, timely and temporary)
- Framtid: Rådet betonar starkt riskerna för en sämre konjunktur till följd av svaga statsfinanser i främst industriländer – men väljer att inte kritisera regeringen för prognosoptimism
- Ett pedagogiskt problem att förklara att det går och kan behövas gasas mer på kort sikt, men att det kan behövas bromsas på längre sikt givet permanenta stimulanser och svagare potentiell BNP

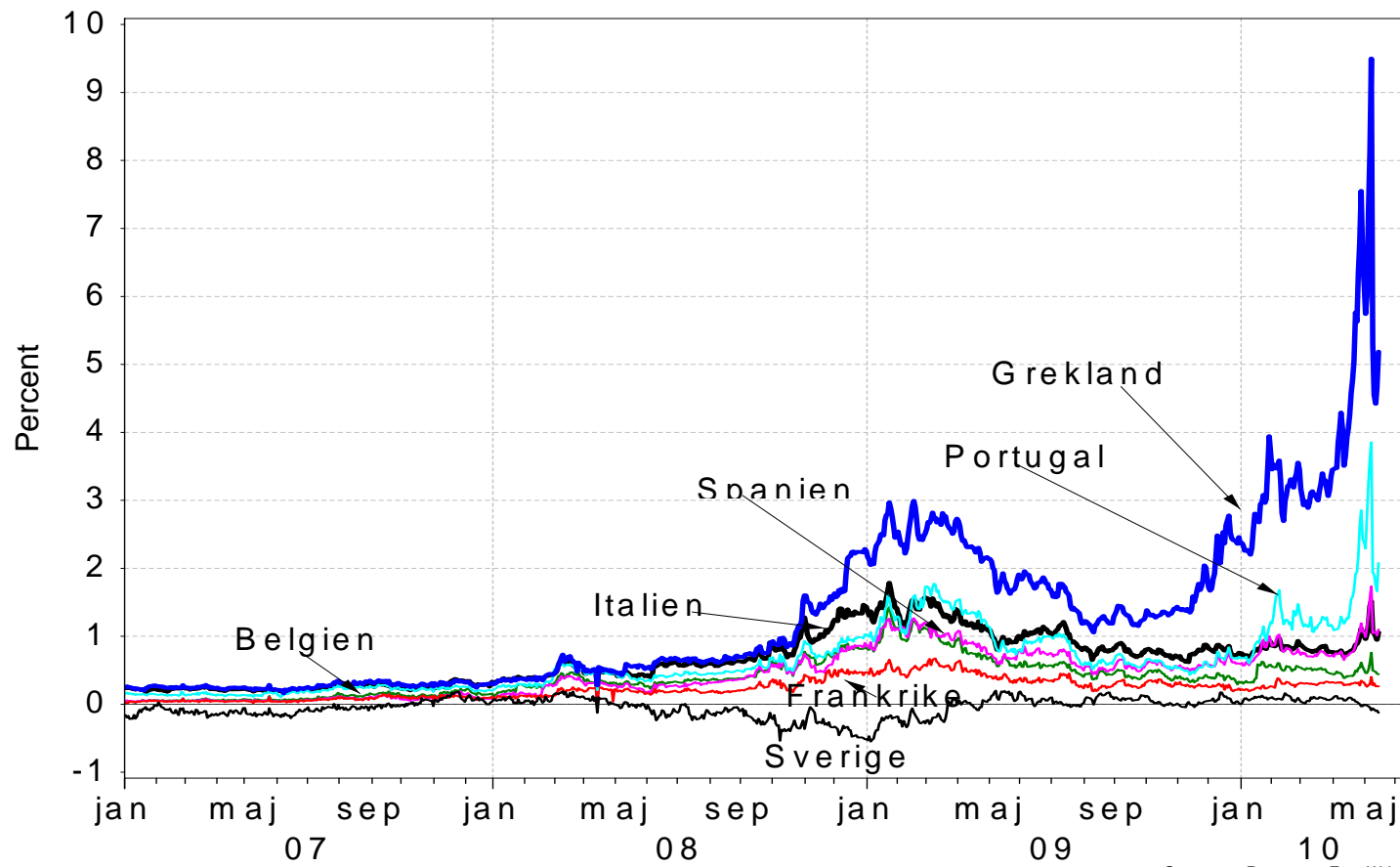
Mixen av finans- och penningpolitik

- Sverige har bättre förutsättningar än andra länder att bedriva en expansiv finanspolitik om så krävs och låta de automatiska stabilisatorerna verka fullt ut
- Fortsatt oro i Europa kan medföra att reporäntan höjs i långsammare takt
- Rådet anser dock att reporäntan bör höjas i snabbare takt för att undvika obalanser på kredit- och fastighetsmarknaden och i stället bör man föra en mer expansiv finanspolitik
- Saknar en diskussion om att använda finanspolitiken målinriktat för att kyla av fastighetsmarknaden (lägre ränteavdrag, högre fastighetsskatt, minskade uppskovsmöjligheter) och inte enbart regleringar och penningpolitik

Överskottsmålet

- Skuldkrisen i många länder visar betydelsen av överskottsmål/utgiftstak
- Bra att rådet diskuterar målen med överskottsmålet och vilken vikt de skall tillmätas – hållbarhet och stabilisering prioriteras högt – samt att det förordas att utvärderingen av målet blir tydligare
- Avseende fördelning mellan generationer – mer analys krävs
- Nivån: huvudargument att det är väletablerat håller inte – andra argument måste vara viktigare och ett onödigt högt mål vore inte effektivt
- Att hitta ett sätt att öka incitamenten för investeringar trots överskottsmålet är nödvändigt – Rådet är inte tillräckligt modigt i denna fråga (pga av Eurokrisen) och oavsett med eller utan ”gyllene regel” får finanspolitiken inte förminskas till det kamerala

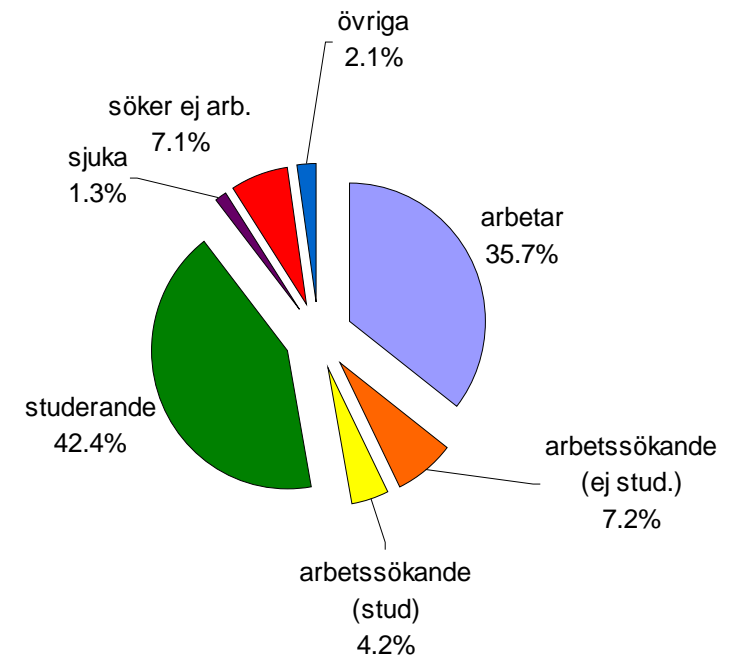
Pågående eurokrisen visar att sunda statsfinanser lönar sig men var går gränsen?

Source: Reuters EcoWin

Arbetsmarknad – diskussionen om ungdomar missar målet

- Att ungdomsarbetslösheten utvecklats som tidigare recessioner är inte viktigast – utan det är den höga andelen som inte arbetar, studerar eller söker arbete – och som trots policyåtgärder fortsätter att öka
- Att unga har lättare att komma tillbaka jämfört med äldre är positivt, men det gäller att se att gruppen är heterogen och att det finns långsiktiga risker – rapporten bör fokusera mer på "outsiders" och vilka policyåtgärder som skulle hjälpa under lågkonjunktur
- Sverige har även OECD:s starkaste uppgång av unga förtidspensionärer
- Risk att finanspolitiken riktas för mycket till äldre – en röststark grupp
- Önskemål för nästa års rapport – Generationsfrågan!

Källa: SCB (sep 2009 15-24 år)

Tack!